

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD

II. rész: PÜNKÖSD UTÁNI III. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

54-55. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Bevezetés	3
II/1. rész: Pünkösöd utáni III. Vasárnap JÉZUS SZÍVE ünneplése.....	3
Előszó.....	3
A/ rész: az ünnep általános jellegéről írt beszédek	3
Különálló beszédek	3
1. beszéd: Jézus isteni Szíve	3
1/a. beszéd: A Szent Szív tisztelet és értéke.....	4
2. beszéd: Jézus emberi Szíve.....	5
3. beszéd: A dobogó istenemberi Szív	5
4. beszéd: Ember útja – az isteni Szív felé.....	6
5. beszéd: A szívek harmóniája	6
6. beszéd: Kikhez fordul – az isteni Szív?.....	7
7. beszéd: Kiket vár – az isteni Szív?.....	7
8. beszéd: Kiket zár lélekszentélyébe – az isteni Szív?.....	7
1. beszéd: A szív szerepe és jelentősége	8
2. beszéd: A szív lélektani szerepe és jelentősége	8
3. beszéd: A szív szülte érzések hullámnnyomai	8
4. beszéd: A szív érzéshullámjainak egocentrizmusa	8
5. beszéd: A szív érzéshullámjainak heterocentrizmusa.....	9
6. beszéd: A szív érzéshullámjainak kiáramlásai	9
7. beszéd: A szívek vándorútja	9
8. beszéd: A szívek találkozása.....	9
9. beszéd: Az egybecsendülő szívek melódiája	9
10. beszéd: A szívek harmóniája.....	10
11. beszéd: A szerető szívek kicsorduló dala	10
12. beszéd: Jézus emberi Szíve.....	10
13. beszéd: Az emberi szívek átnemesedése.....	10
14. beszéd: A szívforrások áramlásai	10
15. beszéd: Az isteni Szív az emberszív ütemezője	11
16. beszéd: Ember szíve – Jézus Szíve.....	11
17. beszéd: Az örök egybefonódás.....	11
Beszédláncok	11
<i>Első gondolatcsoport: A Szent Szív és az emberi szív egybehangolása.....</i>	<i>11</i>
I. beszédlánc címe: A szív értéke	11
II. beszédlánc címe: Az isteni Szív felénk fordulása	12
III. beszédlánc címe: Az emberi szív átnemesítése.....	12
<i>Második gondolatcsoport: „A szívek kapcsolata” .....</i>	<i>12</i>
I. beszédlánc címe: A szív köteléke	12
II. beszédlánc címe: Kiéi vagyunk?.....	12
III. beszédlánc címe: Az ember könnyebb indítása –Krisztus felé	12
IV. beszédlánc címe: A Mester útjai	13
V. beszédlánc címe: A bűnösökhöz lehajló Mester	13
I. beszédlánc címe: A nagy Adakozó.....	13
II. beszédlánc címe: A mi legszentebb kincsünk	13
III. beszédlánc címe: A mi legszentebb kötelességünk	13
IV. beszédlánc címe: A mi boldogító életterületünk.....	14
V. beszédlánc címe: A mi boldogságunk tartalma	14
VI. beszédlánc címe: A mi Egyházunk útmutatása	14
– Függelék: Néhány tétel teljesen egyéni kidolgozásra	14

Bevezetés

A Pünkösöd utáni III. Vasárnap a Szent Szív ünnepének nyolcada alá esik. Érthető tehát, hogy ez a vasárnap **két nagyobb részre** osztható beszédvázlatokat foglal magában. Az **első** részben (II/1.) a Szent Szív ünnepelésének utóhangjait csendítjük meg, a **második** részben (II/2.) pedig a Vasárnapoknál megszokott módszer és beosztás követésével fejtegetjük a liturgia közölte gondolatokat.

* * *

II/1. rész: Pünkösöd utáni III. Vasárnap JÉZUS SZÍVE ünneplése

54. kötet

Előszó

Az első rész a **Szent Szív** tiszteletének gondolköréből veszi tételeit. Fel kell hívni a szónokok figyelmét arra, hogy a Jézus Szíve kultusz szolgálatában és az „első péntek” lelki értékesítése érdekében a II. sorozatban található bőséges anyagban is feldolgoztuk a Szent Szív kultusz jelentős kérdéseit. – Most is reátérünk sok és jelentős tételre, de inkább csak olyan módon, hogy egy-egy beszédanyagot kínáljunk a Jézus Szíve tiszteletéről szólni akaró szónoknak. Mit kell tudnia alapvetésben a Jézus Szívéről szólni akaró igehirdetőnek? Alapjában azt, hogy az isteni Személyben élő Krisztus-ember emberi természete folytán közelebb esik az érző szeretetre igen fogékony emberzarándokhoz, és ezért a szeretet kölcsönössége alapján erősebb élethullámmal fonódik egybe Jézus és az ember. – A Szent Szívről úgy kell beszélni – az egyházi tanítás **dogmatikáját** követve –, hogy a **túlzott** érzelmi területet kerülve arra hangoljuk híveink lelkét, hogy az **isteni Szív** szeretetáramlása megkönnyítse a földi zarándoknak a Megváltóhoz való bizakodó közeledését. Ezért lehet beszélni az **isteni Szív szeretetárasztásáról**, az „**ember Krisztus**” **Szent Szívéről**, a **szívek találkozásáról**, az **embernek Krisztushoz kapcsolódásáról**, a **Szeretet dinamikájáról**, a **Szent Szív örök szeretetéről**, az **Úr Szívének értünk való áldozatosságáról**, **teherviseléséről**, **könyörületéről**... stb. Elmélyedhetünk azután az **ünnep jelentőségében** az esetleges liturgikus **ájtatosságainkon**... – De fontos, hogy mindig dogmatikus alapon állapítsuk meg vagy vonjuk le következtetéseinket! – Mi példaképpen itt inkább az első csoportból, az általános jellegről szóló (A) gondolatokból merítettünk tételeket. – Lássuk most ezeket: ezek a Szent Szív tiszteletét és hódoló imádságát szolgáló vázlatok.

* * *

A/ rész: az ünnep általános jellegéről írt beszédek

Különálló beszédek

1. beszéd: Jézus isteni Szíve

(Dogmatikus beszéd: Isteni Szeretet jelentkezése az „ember Krisztus” Szent Szívén át)

Bev.: Jézus Krisztusról ez az Egyház élő tanítása: egy isteni Személy – két természet: **isteni** és **emberi** hordozásával! Tehát valóságos **Isten**. – A szív mindig a szeretet forrását és ütemezését jelenti. Az Isten Személyének világ és ember felé fordulását is a szeretet kicsordulása mutatja. – Kérdés lesz tehát: milyen módon fordul felénk az isteni Mester?

1. Az örök értékekért kiáradó szeretettel.

Az isteni Mester élete – a szeretett emberiségért vállalt áldozat. Róla mondja az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). De ez az áldozat minden mozzanatban ezt szolgálja: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Az isteni

Mester szeretete tehát kiáradó.

a. A megváltás áldozatára. Valójában ez a szeretet legmagasabb foka. Azért mondja az Írás: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). A Mester életében pedig olyan áldozatos a Szent Szív, hogy még Önmagát is feltárára kínálja, hogy kicsorduljon belőle az utolsó csepp vére. – Egész életét miértünk áldozta és életének teljességét Atyja oltárára helyezte. De ezt is éreztünk.

b. Az isteni Mester szeretete azonban nem a földre szorított életre, hanem az egek felé törő ember életére sugározta melegét. – A földi élet számára – kenyeret adott. „Nem akarom étlen hazaküldeni őket, hogy ki ne dőljenek az úton” (Mt 15,32). Könnyet hullat a veszendő Jeruzsálem felett: „Jeruzsálem! Jeruzsálem! Te megölöd a prófétákat és megkövezed a hozzád küldötteket. Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint ahogy a tyúk gyűjti szárnya alá csibéit, de te nem akartad” (Mt 23,37). Mindez és sok példa mutatja –emberi igényeink iránti mély Szívét. – De életének tartalma: az isteni Szeretet sugárzása az örök életünk kidolgozására. Ezért mondja az egybegyűlt és testileg felfrissült népnek: „Ne fáradozzatok veszendő eledelért, hanem azért, amely az örök életre megmarad, amelyet az Emberfia ad majd nektek: mellette tanúskodik az Atyaisten” (Jn 6,27). Sőt ezt foglalja egybe az apostol ebben a szent tanításban: „Erre szótát hallottam az égből: „Jegyezd föl: Mostantól fogva boldogok a holtak, akik az Úrban halnak meg” (Jel.14,13). – Íme a Szent Szív, amely isteni életet szolgál, mert maga is isteni!

2. De hogyan szeret meg az isteni Szív? A felelet ez léssen: a bennünk örök értékek vágyakozását ébresztő szeretettel...

Az emberi természetünk ősi ereje – a föld anya szeretete. Innen jöttünk, hát oda vágyunk. Az ő öle termeli életünk táplálékát, azért ölére kívánczik az éhező embersereg. – De ez-e az élet igazi tartalma?

a) Az életünk belső lényegét a lélek egészíti ki. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Ennek törtétese nem lehet lefelé hajló, hanem felfelé törő. Ezt érzi is az ember. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2). Ezt tanítja is a Mester. Hiszen minden szava – az égi Atya felé lendíti az embert. Gondolj csak a „Mi Atyánkra” (Mt 6,9).

b) De ezt az ősi felfelé való törekvést és az Isten elnyerésének vágyát **tudatossá** akarja bennünk tenni a Mester. – Már az Ószövetség hirdeti, hogy mindnyájan az égi Atyához törjünk, mondván: „Téged, Isten a Sionon, dicséret illet, fogadalmi áldozatot mutassanak be neked Jeruzsálemben, mert te meghallgatod imádságomat, eléd járulnak mind az emberek” (Zsolt. 64,2-3). A Mester pedig tudatossá akarja tenni, hogy szeressük az Atyát, adja a szeretet parancsait az Atya dicsőségére. De ugyancsak tudatosítja, hogy szeressük Őt – az örök életünk boldog elnyeréséért. Ezt készítette számunkra: „Atyám, házában sok hely van... hiszen azért megyek, hogy helyet készítssek nektek...” (Jn 14,2). És ebben boldogít: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Ennek pedig igazi tartalma: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismertem vagyok” (1Kor.13,12). – Íme a Szent Szív, amely a szeretet közösségébe vonja a föld emberét és az égi Atyát.

Bef.: De mit mondhatunk összefoglalásban erről az isteni Szívről? Annyit: Jézus emberi természetét élteti és Jézus isteni Személyének erejével az ember szívét – isteni kegyelemmel telítve – Isten-atyához emeli és Nála örökké boldogítja.

1/a. beszéd: A Szent Szív tisztelet és értéke (Erkölcsi beszéd: A Szív és szív dinamikája)

Bev.: A nagy és kis világról szólva köznapian mondjuk: ezek a Teremtő Istenhez vezető teremtmények. Rajtuk át szól először az Isten, és Fenségéhez vezet a teremtett világ gyönyörűsége. – De a személyesen szóló Isten – próféták és az édes Üdvözítő – a **szerető Atyához** vezet bennünket. – Kérdezzük most: hogyan megy végbe ez a vezetés – a valóságos életben?

1. A Mester élénk lép – mint az áldozatos Szeretet.

De miben jelentkezik?

a) Emberi természetéből áradó **szeretet-tettekben**... Itt felsorolandó: tettekért jött. „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). Tetteket tett: „...ahol csak meg-

fordult, jót tett...” (Ap.Csel. 10,38).

b) Isteni küldetésének **áldozatos szolgálatában**. Kész a lélek, és szeretetet sugárzó az élet.

2. Az ember pedig Felé siet – mint felerősítendő igényes.

a) Isteni erőit várja...

b) Hogy emberi szerető szívében át vehesse.

c) És végül ennek birtokában élhessen.

Bef.: Mi tehát az igazi Szent Szív tisztelet? **Átvétele** az isteni Szeretet ütemének és visszaszármaztatása – **életen át** – az isteni Szívnek!

2. beszéd: Jézus emberi Szíve

(Dogmatikus beszéd: Jézus emberi természete)

Bev.: Az Úr Egyszülöttje – emberi természeténél fogva – emberek testvére. Ő is test és lélek kapcsolatában **valóságos ember**, de Isten Egyszülöttje lévén – **Személyében Isten**. – Kérdéssé tehető: hogyan értékelhetjük és értékesíthetjük **emberi** természetét?

1. Emberi, földi vonatkozásokat átérző.

Ha ezt a tételt állítani akarjuk, akkor részletezni kell, hogy miben állnak az ember földi igényei és azután kereshetjük, hogy hogyan segít ebben a Mester?

a) Az elsők ezek között – az önmagunkra vonatkozók jönnek számításba. Ősi és alapigényünk, hogy szeretjük önmagunkat. Ez az emberi lélek egyik legősibb megnyilatkozása. Az Isten parancsa is így szól: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,39). A közmondás szava pedig ez: prima persona – **ego**. – Ugyancsak ősi és alapérületünk, hogy keressük kifejlődésünket. Ennek feltételei: maga a következhéppeni törtetésünk, hogy keressük boldogságunkat. Ennek sok iránya vagy...

b) Most azután azt kérdezzük: hogyan segít ezekben a Mester emberi Szíve? – Természetünk gonoszsága folytán velünk érző (Ő is ember!)... Természetünk azonossága folytán segíteni akaró (Ő is emberi szeretetet fogad Mártától stb.)... Természetünk azonossága folytán – testvéri szeretetbe fonódó (Ő is ember, tehát testvér)... Végül természetünk azonossága folytán – mi is Hozzá közeledők vagyunk (Hozzá **mint emberhez** is közeledhet az ember)...

2. De az isteni Mester emberi Szíve még tovább megy: tételbe így fogható szeretete: **emberi szívek közeledését segítő**.

Az ember – éppen szellemisége folytán – embertestvérben hozzá hasonló személyt, égi Atyában pedig az örök Személyt tudja megismerni. – Bár szeretetének első iránya maga felé hajlik, mégis **legősibb** lendülettel olyan módon keresi ennek kiteljesülését, hogy szeretete kiáradjon az embertestvérekre és **mindenekfelett égi Atyjára**. Mindez arra vall, hogy a szeretet kiáradó egybefonódást teremt sen.

a) Milyen lendülettel törünk tehát – a személyek felé? Rövid felelet: a sodró szeretettel. Mégpedig elsősorban embertestvér felé. Lehetnek ezek földön élők vagy égben lakók... A földi zarándokok épp úgy szeretetünk tárgyai, mint az angyalnép és üdvözültek serege. De ugyancsak él bennünk a törtetés az örök és égi Atyánk felé.

b) De **hogyan** indít erre? A belénk öntött **szeretet erényével**. – Már természetünk is vonz a személyek felé, de az isteni erény lendít – mindenekfelett – Isten felé.

Bef.: Valójában tehát mit akar megteremteni bennünk a Mester emberi Szíve? Az egy Atya földi és égi családját, amelyben gyermeke vagyok az Istennek és testvére minden embernek, szellemi lénynek (üdvözültek és angyalok!). Íme, ez az Úr Jézus **emberi** Szívének felénk forduló ajándéka. Ő ezt kínálja, és a „testvérember” könnyebb és bátrabb lélekkel siet Hozzá ennek átvételére.

3. beszéd: A dobogó istenemberi Szív

(Dogmatikus beszéd: Az élő Szent Szív)

Bev.: Az emberi természetet indítja a szív, de az isteni Személy mozgatja az Úr Jézus emberi szívverését is. – Mit diktál tehát az isteni Személy az emberi természetén át?

1. Ütemezi az Úr Jézus emberi természetét.

Álljon előttünk örökké az az egyházi tanítás, amely szerint kettő az Úr Jézus természete és egy a Személye. Így azután a következők taníthatók.

a) Közvetlen ütemező az Úr Jézus emberszíve. Miben jelentkezik ez? Együttérző szív az Úr Szíve.

Segítő az úr Szíve. Szeretetet szóró szív az Úr Szíve.

b) De ezt indítva hajtó – az isteni Személye. – De végül hol pihen ennek ősi ereje? Honnét tör előre? Mi az ősforrása?... A felelet ez: az isteni Személy végtelenségéből, az örök „világ” kataraktájából.

2. De mit tesz valóságban ez a mozgató? Vizontszeretetre hangolja az emberek természetét.

Az Úr Jézus isteni Szívét isteni Személye mozgatja; mégpedig azért, hogy a gazdagodó emberi szívet hálás vizontszeretetre hangolja. Ennek a szeretetnek azután ez az útja:

a) Kiárad az emberből más ember felé. Ennek lényege: az életkincsek szórása.

b) És kiárad az égi Atya felé. Ennek lényege: az élet kincseinek Isten felé tömjénezése.

Ezt a kettős szíváramlást akarja szolgálni a Szent Szív, hogy így kapcsolódják egységes keretbe az egymást szeretők együttese.

Bef.: Milyen igazsággal zárjuk a mai beszédet? Ezzel a tétellel: Isten Személye indítja az égi Mester Szent Szívét, hogy szeretetáramlásával szeretetre hangolja az ember szívét.

4. beszéd: Ember útja – az isteni Szív felé

(Erkölcsei beszéd: A szívek találkozása)

Bev.: Örök gravitációja van az embernek – Isten felé... Van ebben értelmi megismerés, akarati vágyakozás... De az emberi természetben köztünk élő Krisztus Szíve az embertestvér szeretetét szinte könnyebben lendíti az Istenember felé. – Mi ennek alapja?

1. Az ember Krisztus együttérzését érzi.

Krisztus személyisége két természetet hordoz. Tehát az emberi természet teljességét.

a) Van tehát érző teste. A test anatómiája és élettana nem a vallás területének kérdéstömege. De a testi életnek jelentkezése, az érzésvilág már idekapcsolható. Jézus emberien érez; örül, szomorkodik, együttérez, sír... Így tehát az ember **észreveszi** a vele érző Mestert.

b) Van tehát emberi lelke. Gondolkodik, akar, lendül... Úgy, mint az ember. Annál is inkább, mert a Mester lelke is teremtmény, amely a végnélküli embervilághoz tartozik. Mit tud tehát erről az ember? Azt, hogy hasonló hozzá és így megértő az ő életének értékelésében. Talán ez a felelet és magyarázás a helyes: az ember közelebb érzi magához az emberi természetben is **testvér Mestert**, mint a mindent magába záró **Istent**. – Így azután könnyebb a Hozzá fordulás, mert erős ebben a **testvéri találkozás**. – De mit ér el ezzel az ember?

2. Így az Isten Krisztus közelségét könnyen keresi.

Végül is az Istenhez akar jutni; csak ez az út könnyebbé teszi a Reátalálást.

a) Az emberi közeledés ugyanis Istent keres. A Mester életét épp a személyisége (Isten-személy!) teszi egységessé. A Feléje forduló emberi szív az Istent, a Szeretetet keresi és imádva tiszteli. – Már a Mester is kérdezi: „Kinek tartanak engem az emberek?” Majd a felelet így hangzik: „Van, aki kereszteselő Jánosnak, van, aki Illésnek, van aki valamelyik prófétának... Te vagy a Messiás” (Mk 8,27,28 és 29). Dicséri is a Mester, mert reátalált arra, amire reá kell találnia az embernek.

b) Mert az ember közeledése isteni segítséget remél. Emberhez is megyünk, de igazi segítséget az Istentől veszünk. Az emberi segítség tartalma: rendszerint anyagi és csak ritkábban szellemi. Isten segítsége – a célt tekintve – mindig szellemi, ha átfutóan anyagi és földi is. Az ember tehát – saját érdekét tekintve – az Isten segítő keze után nyúl. De ez könnyebb: megfogni a Mester emberi kezén keresztül.

Bef.: Az örök gravitáció szinte kézzelfogható, ha a szerető Mesteren át jutok az égi Atyához. Sőt a Mester is ezt mondja: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

5. beszéd: A szívek harmóniája

(Erkölcsei beszéd: Szívek egybecsengése)

Bev.: Szívek dobbanása és ütemének egybecsengése a természet hasonlóságán alapszik. – Krisztus emberi természetét az isteni Szív üteme mozgatja; a mi Istentől nemesített és Hozzá hangolt szívünket is **erre az ütemre** kell bekapcsolni, hogy a „szívek harmóniája” dalolja az isteni élet szent dalát. – Mit keresnek a szívek?

1. Emberiek – az isteni Szívét keresik.

a) Mire tör az ember szíve? Ez volna az első kérdésünk. Boldogságot keres és szeretetáramba kap-

csolódást áhítozik ezekre... Mert az egyszeri **kapás** nem elégíti ki. Állandó áramlás sodrát keresi. Olyan egybefonódást, amely ütemes lendülettel és következetes egymásutánban mindig ad. – De mi ennek alapja? A felelet ez: a személyes kapcsolat igénye. Az ember társas lény, tehát szívdobbanása a személyes kapcsolatok ütemezését igényli.

b) De hol talál **teljes** kielégülést az ember szíve? Emberi szívektől sokat kaphat, de az isteni **Szív-től** mindent várhat. Az igazság ez: az ember szívdobbanása az isteni Szív ütemezésének visszhangozása. Az emberi szív szeretetének törtétese ugyanis nem marad érzelmi elolvadás, hanem a **tevékeny szeretetnek** dolgozóává akar alakulni. A Mester Szent Szívének dobbanását akarja **követni** az ő szívverése is. A Mester szeret. Ebben akar tökéletesedni az emberi szív. A Mester jót árasztó. Ezt akarja elérni az ember szíve. A Mester az Atyát szerető. Ezt is elérheti és együttesen élheti az emberi szív. – Lám! A Mester.

2. Az Úr Jézus Szíve – az emberi szívek erősítését adja.

De az isteni Szív ütemezését közelítő emberi szív erőforrást is talál a példaképként előtte álló isteni Szívben. – Kérdés: mit nyert ettől a Szívtől?

- a) Az isteni természetnek égi ajándékát.
- b) Az isteni segítség erős lendületét.
- c) Az örök Szeretet áramlásának sodrító hullámlökését.

Bef.: Talán azzal a hasonlattal zárhatnám: a kis csermelyek csobogásának zsongó dala belekapcsolódik az örök élet sodródását adó „Életfolyam” isteni dalába. A főütemet az utóbbi adja, a finom mellékszongást a csobogó csermely muzsikálja. Ez az együttes azután az emberi szívnek és az isteni Szívnek fenséges szimfóniája.

*

– A most következő beszédvázlatokat olyan egymásutánban közlöm, hogy a sorozat a **szív fogalmának** egységével **egyetlen egy gondolatnak** részletes kibontási lehetőségét tárja elénk. – Lássuk most ezeket ilyen értelemben... (Ezek a vázlatok csak igen rövid keretet kínálnak és a sorszám folytatódik).

6. beszéd: Kikhez fordul – az isteni Szív?

Bev.: Talál-e szerepet Jézus Szívének szeretetében az emberek **alanyi** beállása?

1. **Válogatja – az apostolokat.**
2. **Maga köré gyűjti – a nemes bárányokat.**

Bef.: Mindenkit **hív**, de a készségeseket ölébe öleli.

7. beszéd: Kiket vár – az isteni Szív?

Bev.: Így tehát veszendő a többi? Nem! Nem!

1. **Várja – a mellékösvények zarándokát.**
2. **Várja és utánuk menvén keresi – az eltévedőket.**

Bef.: Várja és áldozatosan hazasegíti őket...

8. beszéd: Kiket zár lélekszentélyébe – az isteni Szív?

Bev.: Kik lesznek lélekszentélyének lakói?

1. **A „homo viator”-ok – a földön.**
2. **A „homo gloriator”-ok – az égben.**

Bef.: Mindenki az övé, mert ez az Ő vágya. „Más juhaim is vannak amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

*

– A most következő beszédvázlat-sorban az előző beszédek tartalmához igen hasonló, mégis rész-

leteiben és gondolatcsoportosításában **változatot** jelentő példaanyagot kínálunk. – Lássuk a vázlatokat egyenként. (1952)

1. beszéd: A szív szerepe és jelentősége

Bev.: Említsük meg, hogy az emberi élet motorja: a szív. Ennek erőt adó lendítője: a lélek. – Valójában mit végez a szív az ember életében?

1. Testi életünket erővel telíti.

- a. Pótol hiányokat.
- b. Kivet értéktelen holmikát.

2. Életünk harmonikus fejlődését ütemezi.

- a. Egyéni életünket fejleszti.
- b. Arányos elosztásokat elvégzi.

Bef.: Legyen ez a gondolat: az élet főszabályozója és így az élet szent jelképe leszen az emberi szív.

2. beszéd: A szív lélektani szerepe és jelentősége

Bev.: Azzal kezdhetjük, hogy a szívnek szerepe szélesebb a testi szolgálat teljesítésénél. A szív az érzéshullámok **ébresztője** és **lendítője**, mert a szív a vérfolyam sodrítója. – Miképpen jelentkezik ez az erő az ember életében?

1. Bár lélektani jelenségek érzelmeink...

- a. Lelkünk az igazi érzelem-felfogó.
- b. Lelkünk az érzelmeket értékeli.

2. Mégis szív-lüktetésünkre ébrednek érzelmeink.

- a. A testi élet vérfolyama ébreszti érzelmeinket.
- b. A szívverés üteme fokozza, vagy gyengíti érzéshullámainkat.

Bef.: Erősen hívja fel a figyelmet arra, hogy a szív szerepét fegyelmezze a lélek parancsoló hatalma.

3. beszéd: A szív szülte érzések hullámnymai

Bev.: Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy az érzések **változatos** tüneteket mutatnak. Vannak átfutóan és megszilárdultan jelentkezők: ez **horizontális** vonal. Majd vannak magassági és mélységi pontra emelkedők, illetve esők: ez **vertikális** vonal. – Hogyan lehetne lemérni és szabályozni érzéshullámvonalainkat?

1. Értékeljük fel – megismerés után – egyéni érzéshullámainkat.

2. Lélekturalom alá vegyük a szélsőségek felé törő kilengéseket.

Bef.: Térjünk ki arra, hogy a szélsőségek felé kifutó érzések helyes értékesítése (transzpozíció!) lesz az embernek életet szabályozó feladata.

4. beszéd: A szív érzéshullámainak egocentrizmusa

Bev.: Kérdezzük: hová tör a szív munkája? Feltétlenül – az egyén szolgálatára. Alapjában kívánatosá teszi az elérendő érzés az érzéki jót és így ennek megragadására hajlítja az ember döntő akaratát. – Érték-e ez az egocentrizmus?

1. A „rendezett vágy” kielégítése kötelesség.

- a) Természet szava.
- b) Életcélt szolgáló erőt hordozza.

2. A „rendetlen vágyakozás” megfékezése – erkölcsi felelősség.

- a) Csak mozdít és ingerel az érzelem...
- b) De uralkodva parancsol a lélek.

Bef.: Össze kell fogni azt az igazságot, hogy az **egyénnek szolgálata** – az élet elsődleges feladatai között foglal helyet!

5. beszéd: A szív érzéshullámainak heterocentrizmusa

Bev.: Röviden kifejtendő, hogy az emberi élet **társas együttes** és így **közösségi jellegű**. Ennek szolgálata is a szív feladata. – Hogyan kapcsolódik **dinamikailag** egyik ember a másikhoz?

1. A szeretet meleg érzésével és jót akarásával.

- a) Könnyű szeretni azt, akit érzéssel szeretünk.
- b) De jóakarató szeretettel kell azt is néznünk, aki ellenségünk.

2. A tevékeny szeretet áldozatosságával.

- a) Adni mindenből – bőségesen.
- b) Adni mindig – áldozatosan.

Bef.: Reáutalhatunk: íme „**caritas est diffusivum sui**”.

6. beszéd: A szív érzéshullámainak kiáramlásai

Bev.: Induljunk meg a szív lökő erejének ismertetésével. Majd a tárgyalásban térjünk ki arra: milyen területre hat ki az emberi szív kiárasztó „vérkeringése”?

1. Embertestvér – a közvetlen vonal.

- a) Lehet ebben – anyagi szempont.
- b) Lehet ebben – lelki szempont.

2. Az örök égi Atya – a legmagasabb vonal.

- a) Szeretjük a földön.
- b) Boldogan birtokoljuk az égben.

Bef.: Fogjuk össze az egészet így: a személyes élet felé sodródik a szív igazi ereje.

7. beszéd: A szívek vándorútja

Bev.: Induljunk el ezzel a gondolattal, hogy az ember életútja – a szívek egybecsendülésének keresése. – Tárgyalásunk igazolja a következőket:

1. Szívet keresnek. Ez a megismerendő és megtalálendő **jónak** értelmi igénylése.

2. Szívhez fonódnak. Ez pedig a megismert **jóhoz tapadás** és a **belső élés** boldogsága.

Bef.: Érzékszük meg a folyondár hasonlatát és boldog életét.

8. beszéd: A szívek találkozása

Bev.: Érintsük ezt a tételt: az emberek **ontológiailag** hasonlóak... De kérdezzük azután: és ezek a „hasonló szívek” csak **egy más mellett** élők?

1. Élő életek – a szívek hordozói.

- a) Élő emberek – élő szívek.
- b) Mégpedig – végnélküli életben élő szívek.

2. Élő életek – a szívek egymásra találása.

- a) Egyik szív **hallja** a másik ütemezését.
- b) A hasonlóan hangolt szív **átveszi** az első alapütemét.

Bef.: Tehát ez a következtetés vonandó le: Az igazi találkozás a hasonló ütemezésbe való bekapcsolódás.

9. beszéd: Az egybecsendülő szívek melódiája

Bev.: A Teremtő gondolata érintendő. Istenatyánk szeretet dalára tanította az emberi szíveket.

1. Szeretetről szólnak.

- a) Az emberi szív szeretetre hangolt.
- b) Az emberi szív szeretetet kínál (gondolj a család stb. kereteire).

2. Szeretetet várnak.

De ezek a szívek szeretetet áhítoznak.

- a) Közvetlen – családi körtől.
- b) Szélesebben – minden embertől.

c) Legszélesebben – az égi Atyától.
Bef.: Állapítsuk meg: a szív dala a szeretet melódiája.

10. beszéd: A szívek harmóniája

Bev.: Kérdezzük: Van-e valamelyes egységes alaphangja az emberi szíveknek?

1. Földiekre hangolva – egyet dalolnak.

- a) Szeretik – a földanyát.
- b) Szeretik – az élet örömkorsóját.
- c) Szeretve igénylik – a boldogság titkos birodalmát,

2. Égiekre hangolva – Istent dicsőítnek.

- a) Szeretik – a lélek értékeit.
- b) Szeretik – az Istenatya jóságos lelkét.
- c) Ezért szeretve együttesen dicsőítik – az égi Atya végtelen jóságát.

Bef.: Állapítsuk meg: egy az emberi szívek ütemezése, a földi és égi szeretet ditirambja.

11. beszéd: A szerető szívek kicsorduló dala

Bev.: Állapítsuk meg, hogy a csordulásig telt szívek dalban csordítják tartalmukat. – De milyen dalt énekeljen az ember szíve?

1. Szeressük testvérként az embert!

De ezt tettek igazolják!

- a) Jót mondani...
- b) Jót adni...

2. Szeressük Atyánkként az Istent!

De ez is tevékeny legyen!

- a) Hűség – a törvények megtartásában.
- b) Hűség – az áldozatok hozásában.
- c) Hűség – a szeretet adásában.

Bef.: Mondjuk ki: az **így élő** ember – az Isten földi trubadúrja...

12. beszéd: Jézus emberi Szíve

Bev.: Próbáljuk a Mester életén át igazolni, hogy milyen rezdülést mutat a földön járó Mester Szíve?

1. Embereknek – szeretetét adja.

Beteget gyógyít, bűnösöket térít és mindenkit Isten felé irányít.

2. Embereknek viszontszeretetét – várja.

Amit embereknek ad, annak hálás köszönetét, de étellel jelentkező köszönetét várja.

Bef.: Mondjuk híveinknek: ha így szeret a Mester, akkor hogyan szeressen az ember?

13. beszéd: Az emberi szívek átnemesedése

Bev.: Kérdezzük, milyenné nemesedhetnek az emberi szívek?

1. Isten kegyelméből merítenek.

Ez valóban az igényük növekedése.

2. Isten kegyelmének bőségéből élnek.

Ez valóban az étellejesség kibontakozása.

Bef.: Szögezzük le, hogy az emberi szívek –isteni szívekké lesznek. Miért? Mert áramlásuk isteni szeretetet visznek szerteszt.

14. beszéd: A szívforrások áramlásai

Bev.: Vessük fel a kérdést: milyen érzéshullámok törnek elő az emberi szívekből?

1. Az ösztön-érzés zavaros hulláma.

- a) Mindig ködös.
- b) Mindig önzően keres.
- c) Mindig testi életre szűkül.

2. A szeretetnek érzelmi hulláma.

- a) Alapjában – a vérszerinti kapcsolódásból fakad.
- b) Itt-ott a meleg érzés forrásaiból buggyan.

2. A lélekszeretet isteni köteléke.

- a) Az érzelmet tökéletesítik a tettek.
- b) A lélekszeretet isteni szeretet mélységeivel árad.

Bef.: Feleljük **összefogva** a hármas hullámhegyet: dolgozzunk azon, hogy a **lélekszeretet** örvénylő ereje sodorja magával az élet minden jelentkezését és érzéshullámát.

15. beszéd: Az isteni Szív az emberszív ütemezője

Bev.: A zenekarokat vezénylő karmestert rajzoljuk meg. Azután kérdezzük: kicsoda lehet az emberi szívek igazi irányítója?

1. Az emberi szív igényeit az isteni Szív ismeri.

2. Épp ezért az élet lendületét az isteni Szív vezeti.

Bef.: Hallgatva hallgassunk az isteni Karmester égi irányítására.

16. beszéd: Ember szíve – Jézus Szíve

Bev.: Vessük fel a kérdést, hogy milyen reánk nézve az égi Mester Szent Szíve?

1. Emberek felé törő.

a) Ez az alaplendület. És lényege: az adni akarás. Mintha azt mondaná: az égi kincseimet neked hozom.

b) De van ebben – birtokbavétel vágya is. Ez pedig azt jelenti: te is az enyém leszel. Mintha azt mondaná: birtokállományom vagy, tehát lélek – és életotthonom lakójává leszel.

2. Embergyermekeit szerető.

- a) Mindent – értük.
- b) Mindent – nekik.
- c) Mindent – velük.

Bef.: Kérdezzük, mi volna a feladatunk? **Ilyenné** vagy legalább **hasonlóvá** tenni magunkat!

17. beszéd: Az örök egybefonódás

Bev.: Keressük, mit talál az emberi szív az isteni Szívben?

1. Földi életben – a Szent Szív irányít.

2. Örök életben – a Szent Szív boldogít.

Bef.: Az élet igazi tartalmát találjuk. Mégpedig: isteni életünkkel – Istent örökké dicsőítjük és életboldogságunkkal – **alanyi** célunkat is megvalósítottuk.

* *

Beszédláncok

Most azután olyan **címeket** közlünk, amelyek sorozatos beszédláncokká dolgozhatók ki. Olyanokká, amelyek azután **esti ájtatosságok** alkalmával vagy **hó első péntekjein** is értékesíthetők. – A tételket **két csoportba** foglaljuk. Az első csoport „A Szent Szív és az emberi szív egybehangolása” címet viselhetné, a második csoport pedig „A szívek kapcsolata” egységes gondolat alá tartoznának.

Első gondolatcsoport: A Szent Szív és az emberi szív egybehangolása

I. beszédlánc címe: A szív értéke

1. beszéd: Az élet lüktetője...
2. beszéd: A lüktetés ütemezője (nem a test, hanem a lélek)
3. beszéd: Az emberi szív tartalma (érzés és szeretet...)
4. beszéd: A szív igényeskede (szívet... szívest...)
5. beszéd: Az emberi szív áldozatossága

*

II. beszédlánc címe: Az isteni Szív felénk fordulása

1. beszéd: A kis Jézuska Szíve
2. beszéd: A 12 éves Jézuska Szíve
3. beszéd: A beteg felé forduló Jézus Szíve
4. beszéd: Jeruzsálemre gondoló Jézus Szíve
5. beszéd: A Kereszten szenvedő Jézus Szíve

*

III. beszédlánc címe: Az emberi szív átnemesítése

1. beszéd: Bűnöket eltörli
2. beszéd: Bűnös készségeket kiirtja
3. beszéd: Isten felé igényesíti
4. beszéd: Kegyelmek áhítózójává teszi
5. beszéd: A megszentelő kegyelem szentélyévé nemesíti

*

Második gondolatcsoport: „A szívek kapcsolata”

I. beszédlánc címe: A szív köteléke

1. beszéd: A sajátjához köt
2. beszéd: A gondozásra kötelez
3. beszéd: A keresésre kényszerít
4. beszéd: A birtoklás örömeire hangol

*

II. beszédlánc címe: Kiéi vagyunk?

1. beszéd: A családé
2. beszéd: Az embereké
3. beszéd: Az isteni Mesteré
4. beszéd: Az örök életé

*

III. beszédlánc címe: Az ember könnyebb indítása –Krisztus felé (Dogmatika)

1. beszéd: A részvétellel járó és csodatevő Mester
2. beszéd: A tanítványokkal járó és hozzánk szálló Mester

1. **Velük élt** (Vita)

2. **Bennünket táplál** (Eucharisztia)

3. beszéd: **A Szent Szívével szerető Mester**

4. beszéd: **Az „ember-Krisztus” Szíve – emberszívek szent Mágnes**

*

IV. beszédlánc címe: A Mester útjai

1. beszéd: **A választottak társaságában**

2. beszéd: **A „föld egyszerű népe” Középpontja**

3. beszéd: **A bűnösök körében**

4. beszéd: **Az emberek egyvelegében**

*

V. beszédlánc címe: A bűnösökhöz lehajló Mester

1. beszéd: **Látja lelküket**

2. beszéd: **Érzi szenvedésüket**

3. beszéd: **Felejti bűneiket**

4. beszéd: **Kegyelemmel telíti lelküket**

*

– Végezetül még idekapcsolhatunk olyan beszédláncokat, amelyek az **Úr szeretetének bőségéről** szólnak és így az Úr Jézus Szívének felénk táulására utalnak. – Az egész **beszédláncfüzér** úgy alakítandó, hogy az isteni Szív szeretetéből eredtessék minden gondolat, és oda örvénylődjék vissza az emberi élet tökéletesebb valósága. Hozzá tér, mert Tőle kap; Nála talál boldogságot, mert Ő a szeretet teljessége. – Itt e részletesebb iránymutatás után teljes szabadságot adunk megint a szónoknak a kidolgozáshoz, csak tételeket kínáló **címeket** közlünk...

I. beszédlánc címe: A nagy Adakozó

1. beszéd: **Az Isten – Önmagát kiárasztó**

2. beszéd: **Az Isten – embert kiemelő**

3. beszéd: **Az Isten – a szeretetet is biztosító**

4. beszéd: **Az Isten – az embert Magához kapcsoló**

*

II. beszédlánc címe: A mi legszentebb kincsünk

1. beszéd: **Egy szó: a szeretet**

2. beszéd: **Egy szó: a kölcsönös szeretet**

3. beszéd: **Egy szó: az összefogó szeretet**

4. beszéd: **Egy szó: a végtelen Szeretet**

*

III. beszédlánc címe: A mi legszentebb kötelességünk

1. beszéd: **A talentum érvényesítése**

2. beszéd: **A talentum állandó kamatoztatása**
3. beszéd: **A talentum szétszórása**
4. beszéd: **A talentumnak az ellenséggel szemben való értékesítése**

*

IV. beszédlánc címe: A mi boldogító életterületünk

1. beszéd: **A munka jutalma: az eredmény**
2. beszéd: **A lelki munkánk jutalma: a lelki tökéletesedés**
3. beszéd: **Már a földön – a szeretetközösség**
4. beszéd: **Az örök életben – a szeretet teljessége**

*

V. beszédlánc címe: A mi boldogságunk tartalma

1. beszéd: **Maga – a célbafutás**
2. beszéd: **Maga – az Isten látás**
3. beszéd: **Maga – az Isten élés**
4. beszéd: **Maga – az örök birtoklás**

*

VI. beszédlánc címe: A mi Egyházunk útmutatása

1. beszéd: **A szeretet parancsának hirdetése**
2. beszéd: **A szeretet gyakorlásának követelése**
3. beszéd: **A szeretet Mesterének állandó példakénti beállítása**
4. beszéd: **A szeretet Szent Szívének tisztelése**

*

– Függelék: Néhány tétel teljesen egyéni kidolgozásra

Egyéni meg gondolással különálló beszédek, illetve fűzött láncok alakítását teszik lehetővé...

1. **Jézus Szívének parancsai**

Lényege: egeből csendülnek és égi életet szorgalmaznak.

2. **Az emberi szívek és az isteni Szív keresztútja**

Lényege: nem szenvedhetünk többet, mint az isteni Szív szenvedett.

3. **Jézus Szívének égető tüze**

Lényege: elégeti ami bennünk bűnös és fellobbantja ami bennünk égi.

4. **Jézus Szívének fénye**

Lényege: megvilágítja Isten akaratát és fénybe vonja életünk útját.

5. **Jézus Szívének ereje**

Lényege: mindent tehet és adhat, mert ereje az Isten ereje.

6. **Jézus Szívének belső tartalma**

Lényege: szeretet az emberek felé és örök Szeretet az Istenatyá felé.

*

– Majd olyan **szempontokra** utalunk reá –, amelyek szerint a Szent Szívet **ünnepelhetjük**. – Ezek a szempontok azután egészen szélesen teregethető sorozatot is szülhetnek...

1. Jézus Szívének belső dobbanásai
2. Jézus Szívének kifelé ható jelentkezései
3. Jézus Szívének és tiszteletének dogmatikája
4. Jézus Szíve tiszteletének története
5. Jézus Szíve tiszteletének erkölcsi értéke
6. Jézus Szíve tiszteletének eszkatológiája
7. Jézus Szíve tiszteletének gyakorlati metodikája
8. Jézus Szíve tiszteletének és Jézus személyiségének egybecsendülése
9. Jézus Szíve tisztelete és Jézussal földön élő ember élete
10. Jézus Szívében élők örök együttese

* * *